

Fer i realitzar

21/X/1977

D el verb fer es podrien dir tantes coses que per més que en diguéssim sempre ens endeixariem. Qui no consideri que un diccionari ha d'ésser necessàriament un llibre de lectura àrida i monòtona, apte només per a rebre consultes i resoldre els dubtes que sorgeixen sobre un cas concret, farà ben fet, si li vega, de llegir-ne detingudament els articles dedicats als mots de significació més elemental, com és ara el verb fer, que representen, cada un d'ells, una magnífica lliçó de llenguatge, un repertori riquíssim d'exemples, de frases fetes, de girs, locucions i maneres de dir, amb què resoldre els més variats problemes d'expressió.

El verb fer, constituint l'expressió elemental de l'acció, es pot considerar sinònim de tots els altres verbs no copulatius, és a dir, dels que indiquen accions. Ho podem veure en aquells casos en què cal repetir la indicació d'una acció i aquells en què és l'objecte d'una interrogació: Li havia de demanar perdó però no ho va voler fer. Que fa, que no ve?

No es pot pas negar, doncs, la sinonímia entre fer i un altre verb com realitzar, prou més efectiva que no pas la que observa amb altres verbs que indiquen accions més específiques, com són cantar o escriure. Però un cert tipus de llenguatge actual, que podríem qualificar de tecnicat o fins i tot de sofisticat, tendeix a substituir excessivament fer per realitzar, fidel a una consigna no formulada de defugir les formes massa bàsiques. Frases com Va realitzar els estudis a Anglaterra, Realitzarà una lectura del seu llibre, Va realitzar el seu deure, Vol realitzar un disbarat, potser no es poden considerar, en rigor, incorrectes, però és indubtable que fer hi escauria més que no pas realitzar.

Hi ha casos, però, en què caldria posar especial atenció a distingir entre fer i realitzar: quan es tracta de projectes, propòsits, programes, plans, etc. Una cosa és fer-los i una altra realitzar-los. Perquè és ben sabut que de projectes i propòsits en fem molts, però molt sovint no els podem realitzar, és a dir, no els podem acomplir, no els podem convertir en realitat.

ALBERT JANE